

ପିଲୁରୁ ଗପ ଲେଖା

ନିର୍ମଳା ମହାନ୍ତି

ମିଳୁର ଗପ ଲେଖା

ଲେଖିକା

ନିର୍ମଳା ମହାନ୍ତି

ଡଃ ବୁକ୍ ଡିପୋ

ମିଲୁର ଗପ ଲେଖା

ଲେଖିକା :

ନିର୍ମଳା ମହାନ୍ତି

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରକାଶକ :

ଓଁ ବୁକ୍ ଡିପୋ

ବାଲୁବଜାର, କଟକ-୭୫୩ ୦୦୨

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ : ୧୯୮୯

ପୁନର୍ମୁଦ୍ରଣ : ୧୯୯୧

ମୁଦ୍ରଣ :

ସପ୍ତର୍ଷି ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ

ମଧୁପାଟଣା, କଟକ-୧୦

ମୂଲ୍ୟ—ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ମାତ୍ର

MILURA GAPA LEKHA

By :

Nirmala Mohanty

Bhubaneswar

Published by :

Om Book Depot

Balu Bazar

Cuttack-753 002

First Edition : 1989

Re-Print : 1991

Printed at :

Saptarshi Printers

Madhupatna, Cuttack-10

Price :

Rs. 5-00

ପୁରୀପତ୍ର

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧ । ମା	୧
୨ । ମିଲୁର ଗପ ଲେଖା	୭
୩ । ବବୁନ୍‌ର ବୁଦ୍ଧି	୯
୪ । ଖେଳୁଆଡ଼ ଟିଟୁ	୧୩
୫ । କୁନିଚନ୍ଦ୍ରକର	୧୭
୬ । ମାଗିଶିଆଠାରୁ ଲାଗିଶିଆ ଭଲ	୨୨
୭ । ସୁନାଝିଅ ଦେବୀ	୨୭

ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଘେର ପାହାଡ଼ ତଳ ଗାଁଟିଏ । କେତେ ଅଜଣା
ଫୁଲର ମନ୍ଦିରରେ ବାରମାସଯାକ ମନ୍ଦିର ଉଠୁଥାଏ । ଧୀରେ ଧୀରେ
ତା'ର ଆମ୍ବ, ନଡ଼ିଆ, ତାଳ, ଖଜୁର ଗଛ ଲମ୍ବି ଯାଇଛି ଦୂରକୁ ଦୂରକୁ ।
କୁଳୁ କୁଳୁ ନାଦରେ ବନ୍ଧୁ ଯାଉଛି ଗ୍ରେଟିଆ ନଈଟି ଅନେକ କାଳକୁ ।

ସେଇ ଗାଁର ଏକ ଗ୍ରେଟିଆ ଚାଷୀ ପରିବାରରେ ମିଛୁ ଓ ମିନୁର
ଜନ୍ମ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ମା' ତାଙ୍କର କେଉଁ ଅଜଣା
ଦେଶକୁ ଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି ସେକଥା ମିଛୁ ଓ ମିନୁକୁ ଜଣାନାହିଁ । ସେମାନେ
ବାପାଙ୍କୁ କେବଳ ଦେଖି ଆସିଛନ୍ତି । ବାପା ହିଁ ତାଙ୍କର ସୁଖ ଦୁଃଖର
ସାଥୀ । କେତେଥର ସେ ଦୁହେଁ ମା' କଥା ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
ବାପା ସବୁ ଶୁଣି, ନ ଶୁଣିଲା ପରି ରୁପ୍ ରହି ଯାଆନ୍ତି ଓ ଚନ୍ଦ୍ରୀର ହୋଇ
ପଡ଼ନ୍ତି ।

ରାତି ପାହେ, ସୂରୁଯ ଉଠୁ । ସକାଳର ସୁନେଲୀ କରଣ
ଯେତେବେଳେ ଗଛ ପତ୍ର ଦେହରେ ବଛେଇ ହୋଇପଡ଼େ, ଭାଇ ଭଉଣୀ
ଦୁହେଁ ନିତି ଦିନଆଁ କାମ ସାରି ଚାଟଣାଳୀକୁ ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତି ।

ବାପା ବାହାରନ୍ତି ବିଲକୁ, ଚାଷକାମ କରିବାପାଇଁ । ଭାଇ
ଭଉଣୀ ଦୁହେଁ ମନ ଦେଇ ପଢ଼ାରେ ଲାଗି ଯାଆନ୍ତି । ଗୁରୁଜୀଙ୍କର ସବୁ
କଥା ମାନନ୍ତି । କାହା ସଙ୍ଗରେ କଳିଗୋଳ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କାହାର
କେଉଁ ଜିନିଷରେ ଲୋଭ ନଥାଏ ତାଙ୍କର ।

ସଞ୍ଜ ନଇଁ ଆସେ; ସ୍ବରୂପ ଦେବତା ଧୀରେ ଧୀରେ ପାହାଡ଼
 ପଛପଟେ ଲୁଚି ଯାଆନ୍ତି । ବଣ ପାହାଡ଼ରୁ ଅନ୍ଧାର ମାଡ଼ି ଆସେ ।
 ଗାଈଆଳ ପିଲ ଗାଈପଲ ଧରି ଘରକୁ ବାହୁଡ଼େ । ବାହୁଡ଼ି ଆସନ୍ତି ଭାଇ
 ଭଉଣୀ ଦୁହେଁ ନିଜ ଘରକୁ । ମନତେଲେ ଦୁହଁଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଦୁଃଖ ।
 ପତ ଖେଳି ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲ ବେଳକୁ ସେ କେମିତି ଗୋଟିଏ କଥାରେ
 ଅଭାବ ବୋଧ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପଡ଼ା ସାଥୀ ମୁନା, ଟୁନା, ପିଣ୍ଡୁ, ଲିଟୁ
 ସମସ୍ତଙ୍କ ଘର କେତେ ବଢ଼ିଆ ସତେ । ମା' ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର । ଖେଳ ବୁଲି
 ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲ ବେଳକୁ ବାଟ ଗୁହଁ ବସି ଥାଆନ୍ତି ମା' । ଜାମା ବଦଳେଇ
 ଦିଅନ୍ତି । ଗୋଡ଼ ହାତ ଧୋଇ କୋଳକୁ ନିଅନ୍ତି । ଝାଲ ପୋଛି ଦିଅନ୍ତି ।
 ଦେହ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହେଲେ ପାଖେ ପାଖେ ଜଗି ରହି ଔଷଧ ଦିଅନ୍ତି ।

(ମିଟୁ ଓ ମିନୁଙ୍କ ଘର)

କୋଳରେ ବସେଇ ଖୁଆନ୍ତି । ମିଟୁ ମିନୁକୁ କିନ୍ତୁ ନିଜ କାମ ନିଜକୁ ହିଁ
 କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ବାପା ତ କାମିକା ଲୋକ । ମୁଣ୍ଡ ଝାଳ ଭୁଣ୍ଡରେ ମାରି ଜମିରେ
ନ ଖଟିଲେ ଖାଇବେ କେମିତି, ପିନ୍ଧିବେ କ'ଣ ? ମା' କଥା ଭାବିଲେ
ବେଳେ କାହିଁକି ଦି'ଜଣଙ୍କର ଆଖି ଓଦା ହୋଇ ଆସେ । ମନ ଅଥୟ
ହୁଏ ।

ଦିନେ ଭାଇ ଭଉଣୀ ପଡ଼ିସାର ଘରକୁ ଫେରିବା ବାଟରେ ଜଣେ
ସାଧୁଙ୍କୁ ଲେଟିଲେ । ସାଧୁଜଣକ ଆଦର କରି ସେ ଦୁହଁଙ୍କୁ ପାଖକୁ
ଡାକିଲେ । ତାଙ୍କର ମମତା ଭାବ କଥାରେ ପିଲା ଦୁହଁ ଭଲ ଗଲେ ।
ନରମ ଗଳାରେ ସାଧୁଙ୍କୁ ମନକଥା ପଚାରିଲେ—ମହାଶୟ, ଆପଣ ତ ସବୁ
କଥା ଜାଣି ପାରନ୍ତି । କହନ୍ତୁ ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ମା' ଅଛନ୍ତି, ଆମ ମା'
କେଉଁଠିକି ଯାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଜମାରୁ ଆସୁ ନାହାନ୍ତି କି ଦିନେ ହେଲେ
ଆମ କଥା ଭାବୁ ନାହାନ୍ତି । କିଛି ସମୟ ଆଖି ବୁଜ ଚନ୍ଦ୍ରା କରିବା ପରେ
ହସି ହସି ସାଧୁ କହିଲେ, ଓ ହୋ...ଏଇ କଥା ? ତୁମ ମା' ପରା ଦରିଆ
ପାରି ବିଦେଶକୁ ଚାଲିଯିବା କରିବାପାଇଁ ଯାଇଛନ୍ତି ! ସେ ତୁମ କଥା
ସବୁବେଳେ ଭାବୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ସେଠାରେ କାମରେ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଯେ
କାମ ନ ସରିବା ଯାଏ ସେଠାରୁ ଫେରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତୁମେ ଦୁଇ ଜଣ
ଯେତେବେଳେ ବହୁତ ପାଠ ପଢ଼ି ବଡ଼ ମଣିଷ ହେବ, ଜନମ ଭୁଲିବ
ସେବାରେ ଓ ପର ଉପକାରରେ ନିଜକୁ ଲଗାଇ ଦେବ ଠିକ୍ ସେତିକି
ବେଳେ ମା' ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯିବେ । ତୁମପାଇଁ କେତେ ଜିନିଷ ଆଣିବେ
ତା'ର ଠିକଣା ନାହିଁ । ତମ ମା' ସମସ୍ତଙ୍କ ମା'ଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ବହୁତ ଭଲ ।

ସାଧୁଙ୍କ କଥାରେ ମିଟୁ ମିନୁଙ୍କର ଆଖି ବଡ଼ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା ।
ଆରେ ସତେ ତ, ତା' ନ ହୋଇଥିଲେ ମା' ଆମର ବିଦେଶରେ ଚାଲିଯିବା
କରିଲେ କେମିତି ? ସେ ଆନନ୍ଦରେ କୁରୁଳି ଉଠି ଏକା ସାଙ୍ଗରେ କହି
ଉଠିଲେ, ସତରେ ସାଧୁଜୀ, ଆମେ ଆଉ ଜମାରୁ ଦୁଃଖ କରିବୁ ନାହିଁ ।
ସାଧୁଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି ମନ ଖୁସିରେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ଭାଇ ଭଉଣୀ
ଦୁହଁ । ସେଇଦିନଠାରୁ ଆଉ କିଛି ନ ଭାବି ପାଠ ପଢ଼ାରେ ଲାଗିଗଲେ ।
ନିଜ କାମ ନିଜେ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାପାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ
କଲେ ।

କିଛି ଦିନ ପରେ ଦିନେ ମିଟୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲା—ସେ ଦୁହେଁ ବଡ଼ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ବହୁତ ପାଠ ପଢ଼ି ଭଲ ଭଲ କାମରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଘର ହସ ଖୁସିରେ ପୂରି ଉଠିଛି । ବଦେଶରୁ ମା' କେତେ ଭଲ ଜନିଷ, ନୂଆ ନୂଆ ଖେଳନା, ମଟର ଗାଡ଼ି, ପୋଷାକପତ୍ର ଆଣିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଆଉ କେଉଁଥିରେ ଅଭାବ ନାହିଁ । ନିଦ ଶୁଙ୍ଗିଲା, ମିଟୁ ଧରୁ କଥା ମିନୁକୁ କହିଲା । ସାଧୁଙ୍କ କଥା ମାନି ମିଟୁ ମିନୁ ପୁଣି ନିଜର ପଢ଼ା ଓ କାମରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଲେ, ଆଗଠାରୁ ଆହୁର ବେଶୀ ମନ ଲଗେଇ । କିଛି ଦିନ ପରେ ପୁଣି ସେଇ ସାଧୁ ଆସି ମିଟୁ, ମିନୁଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ମିଟୁ ଆଉ ମିନୁ ସାଧୁଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି ବସିବାକୁ ଆସନ ଦେଲେ । ସାଧୁ ପଚାରିଲେ, କେମିତି ଅଛରେ ପିଲାଏ ?

(ମିଟୁ ଆଉ ମିନୁ ସାଧୁଙ୍କ ନିକଟରେ)

ମିଟୁ କହିଲା—ଭଲ ଅଛି । ଦେଲେ, ମା' ଫେରି ନାହାନ୍ତି । ଏବେ ଆମେ ଜାଣୁଛୁ ଯେ ସେ ଦେଶକୁ ଯିବ ଯାଏ, ଯିଏ ଆଉ ଫେରେ ନାହିଁ । ଯିଏ କୁଆଡ଼େ ଏକ ଅଜଣା ଓ ଅଣଲେଉଟା ଦେଶ ।

ମିଟୁର କଥା ଶୁଣି ସାଧୁ ଜାଣି ପାରିଲେ ଯେ ପିଲାଙ୍କୁ ଏଣିକି ଆଉ ଭୁଲେଇ ହେବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ହେତୁ ହୋଇଗଲାଣି । ସେ ସବୁ କଥା ଜାଣି ପାରିଲେଣି । ତେଣୁ ସାଧୁ କହିଲେ—ଆରେ ବାବା, ସେଦିନ ମୁଁ ତୁମକୁ ଅସଲ କଥାଟି ନକହି ଭୁଲେଇ ଦବାକୁ ସେପରି କହିଥିଲି । ସେତେବେଳେ ତୁମେ ଖୁବ୍ ଗ୍ରେଟ୍‌ପିଲ୍ ଥିଲ । ଅସଲ କଥାଟି କହିଥିଲେ, ତୁମ ମନ ଆହୁରି ଦୁଃଖ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତୁମେ ମା'ଙ୍କୁ ଅଧିକ ଝୁରୁହୋଇ ଦୁଃଖ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତ । ତୁମ ମନରେ ଦମ୍ଭ ଆଣିବାପାଇଁ ଓ ଆଶା, ଭରସା ଭରି ଦେବାପାଇଁ ମୁଁ ସେପରି କହିଥିଲି । ଏବେ ତୁମେ ସବୁକଥା ବୁଝି ନିଜକୁ ଗଢ଼ିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଲଣି । ତେଣୁ ଅସଲ କଥାଟି ଜାଣିଲେ ବି ତୁମର ବିଶେଷ କ୍ଷତି ହେବନି । ହୁଏତ, ତୁମେମାନେ ସୁଖରେ ଥାଅ । ମୁଁ ଯାଉଛି । ଏହା କହି ସାଧୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଚାଲିଗଲେ ।

ମିଳୁର ଗପ ଲେଖା

ସେବନ ହୋଇଥାଏ ରବିବାର । ହାଲୁକା ମନରେ ପସିକା ଖଣ୍ଡେ ଲେଉଟାଉ ଥିଲା ମିଲୁ । ସହସା ନଜର ପଡ଼ିଲା ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠାରେ । ଶିରୋନାମାଟି ହେଲା “ଚେଷ୍ଟା କଲେ ସବୁ ସାଧ୍ୟ ହୁଏ ।” ମନେ ମନେ ଭାବିଲା, ଆଜି ସେ ନିଶ୍ଚେ ଚେଷ୍ଟା କରି ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଗପ ଲେଖିବ ।

ଭାବ ବସିଲା, କ’ଣ ଲେଖିବ । ଧାଇଁଯାଇ କାଗଜ ଓ କଲମ ନେଇ ଆସିଲା, ତା’ପରେ ଭାବ ଚାଲିଲା ଆକାଶ ପାତାଳ... । ଟିକ୍ ଟିକ୍ କରି ଆଲଗମଟିରେ ଏକ ଘଣ୍ଟା କଟିଗଲା । କିନ୍ତୁ ଫଳ କିଛି ହେଲା ନାହିଁ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାଗଜରେ ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷର ବି ସେ ଲେଖିପାରିଲା ନାହିଁ । ଶୁବ୍ ବିରକ୍ତ ଲାଗିଲା ତାକୁ । ଏ ଘରେ କିଛି ହେଲେ ବି କରି ହେବନି । ସବୁବେଳେ ପାଟି ତୁଣ୍ଡି କେଁ କାଁ । ବନ୍ଦ କଲା ରେଡ଼ିଓ, ବନ୍ଦ କଲା କବାଟ, ଝଙ୍କା । ସୁଇଚ୍ ଅନ୍ କରି ଲୁଇଟ୍ ଜାଳିଲା, ତା’ପରେ ଘର ଭିତରେ ମମସ୍ତାକୁ ସତର୍କବାଣୀ ଶୁଣାଇ ଦେଲା, ଖବରଦାର୍ ଏଠିକୁ କେହି ଆସିବ ନାହିଁ କି ଏଠି କେହି ପାଟି ତୁଣ୍ଡି କରିବ ନାହିଁ ।

ଭାଇ ସକାଳୁ ସକାଳୁ କୌଣସି କାମରେ ବାହାରକୁ ଚାଲିଯାଇ ଥିଲେ । ଗୁଡ଼ଜ ରୋଷେଇ ଘରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ । ଲୀନା ଓ ବାପୁ ଏପଟ ସେପଟ ହେଉଥିଲେ । ତାଦାଙ୍କର ସତର୍କ ବାଣୀରେ ସେ ଦୁହେଁ ଡରାଅରି ବୋଉ ପାଖରେ ପଶିଲେ । ଗୁଡ଼ଜ ସୀମା ଏ ଘଟଣାର କଲ କିନାର ନପାଇ ହତାଶ ହେଲେ । ଏ କ’ଣ ହେଲା ? ଏତେ ଶାନ୍ତ ଶିଷ୍ଟ ବାଧ୍ୟ ବିଅରଟିର କାହିଁକି ଏ ଦୁରବସ୍ଥା ? ବାର ତେରବର୍ଷର ଅଲିଅଳ

କଣୋର ପ୍ରାଣରେ ତାର କୌଣସି ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଚିହ୍ନ କେବେ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନଥିଲେ । କିଏ ତାର ମନରେ ଏ ଦାରୁଣ ଆଘାତ ଦେଲା ? ଧୀରେ ଧୀରେ ଆସି ସେ ଘର କବାଟ ପାଖରେ କାନ ପାଡ଼ିଲେ, କିନ୍ତୁ ବୁଝିପାରଲେ ନାହିଁ । କବାଟ ଫାଙ୍କରେ ଚାହିଁଲେ । ମିଲୁ ଖଟରେ ଶୋଇ କାଗଜ କଲମ ଧରି ମୁହଁ ତଳକୁ କରି କ’ଣ ଚିନ୍ତା କରୁଛି । କ’ଣ ବୁଝି ଫେରିଆସିଲେ ସେ । ପିଲା ଦିଓଟିଙ୍କୁ ଚକୋଲେଟ ଗୋଟିଏ ଲେଖା ଧରେଇ ଖେଳିବାକୁ ପଠେଇ ଦେଲେ ।

(ଖାତା କଲମ ଧରି ମିଲୁ ଶୋଇଛି)

ମିଲୁର ମନ ଚିନ୍ତାସାଗରରେ ଘୁରି ବୁଲୁଥାଏ । ହଁ, ଏଥର ନିଶ୍ଚୟ ପାରିବ । ଏଇ ତ ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଉପାଦାନ ଆସି ମନରେ ଭିଡ଼ି ବାନ୍ଧିଲେଣି । କାହାକୁ ସେ ଆଗ ରୂପ ଦେବ ବୁଝିପାରୁ ନଥାଏ । ହଁ, ହଁ ଆଖି ବୁଜି ଆଉ ଟିକେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଭାବନେଲେ ଠିକ୍ ହେବ । ତାପରେ ...? ଆଖି ଦିଓଟି ମୁଦି ହୋଇ ଆସିଲା ତା’ର । କେତେ ମାଳ ମାଳ ପତ୍ର ଭାସିଗଲେ, କେତେ ପାହାଡ଼, କେତେ ଝରଣା, ନଦୀ, ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟରେ ମନ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଗଲା ତାର । ଏଇ ସାଙ୍ଗରୁ ମନ ଫେରେଇବାକୁ ତା’ର ଆଦୌ ଇଚ୍ଛା ହେଉନାହିଁ । ସ୍ୱପ୍ନରୂପେ ନିଜକୁ ହଜେଇ ଦେଲା ସେ । ତାପରେ ବଳିବଳେଇ ଉଠିଲା—“ଆରେ ହେ, ହେ, ମୁଁ ତାକୁ

କେତେ କଷ୍ଟରେ କେତେ ପରିଶ୍ରମରେ ନିଜର କରିଛି । ତାକୁ ନେଇ ମୁଁ
କି ସୁନ୍ଦର ଗପ ଲେଖିବି । ଆଉ ବିରକ୍ତ କରନା କହୁଛି ।”

ହଠାତ୍ କଣ ଗୋଟାଏ ସେଁ ସେଁ ଶବ୍ଦରେ ମିଲୁର ତେଜନା
ଫେରି ଆସିଲା । ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେଲା ସେ, “ଆରେ ମୁଁ ଯେ ଲେଖୁଥିଲି,
ମୋର ଲେଖା କାହିଁ ?” ଆଖିରେ ଯେ ଆଖିଏ ନଦ । ପିଲାମାନେ
କୁଆଡ଼େ ଗଲେଣି ? ଆଜି କ’ଣ ରବିବାରଟାରେ ବି ଘରଟା ଶୁନିଗାନ୍ ।
ପେଟଟା ଶ୍ରେକରେ ଖାଁ ଖାଁ କରୁଛି । ଗାଧୋଇବାକୁ ତାର ମନେନାହିଁ ।
କବାଟ ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲା । ଭାଉଜ ମୁରୁକି ମୁରୁକି ହସୁଛନ୍ତି ଓ
ରୁରୁଛନ୍ତି । ସୁଆଦିଆ ବାଣ୍ଟାରେ ଘର ବାହାର କର୍ମି ଉଠୁଛି । ପ୍ରେସର
କୁର୍ଚର ଶବ୍ଦ, ମାଂସକସା ବସିଛି ବୋଧେ । ଧୀର ପାଦରେ ଦୋଷୀଟି
ଭଲି ଖାତାପତ୍ର ଥୋଇ ବାହାରି ଆସିଲା ସେ । ଭାଇ ମଧ୍ୟ କେତେବେଳୁ ଆସି
ଆର ଘରେ କଣ ଲେଖାପଢ଼ାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ପିଲା ଦୁହେଁ ଧାଇଁ ଆସିଲେଣି ।
କିନ୍ତୁ ଭୟରେ ପାଖ ମାଉନାହାନ୍ତି । ଦାଦାଙ୍କର ମୁହଁ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କର
ଭୟ ପାଣି ଫାଟିଗଲା । ଦୁଃସ୍ବପ୍ନାକ ଫେଁ ଫେଁ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ ।
ବାସ, ଏଥରକ ମଜା ଦେଖେ କିଏ ? ଭାଉଜ ତ ସିଧା ସିଧା ଆଇନାଟିଏ
ଆଣି ମୁହଁ ପାଖରେ ତୋଳି ଧରିଲେ । ଲଜ୍ଜାରେ ମୁହଁ ତଳକୁ ହେଲା
ମିଲୁର । କଲମରୁ ସ୍ୟାହି ଝରି ମିଲୁର ଗୋଟିଏ ପଟ ଗାଲ ବିଚିତ୍ର ବେଶ
ଧାରଣ କରିଛି । ଏଥର ଆଉ ସମ୍ଭାଳେ କିଏ ? ଭାଇଙ୍କୁ ବି ଡକାଇ
ପଡ଼ିଲା । ସମସ୍ତେ ଏକା ସଙ୍ଗରେ ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ ।

ବବୁନ୍ର ବୁଦ୍ଧି

ସେଦିନ ବବୁନ୍ର ଜନ୍ମଦିନ ।

ଘରେ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ଶିଆ ପିଆର ଧୂମ୍ ଲାଗିଥାଏ । ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବରେ ଘର ପାଟି ପଡୁଥାଏ । ବାପାମା'ଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଅଲିଅଳି ପୁଅ ବବୁନ୍ ।

କିଏ କେତେ ଦାମିକା ଉପହାର ଆଣି ଜମା କରୁ ଥାଆନ୍ତି । ବାପା ତା'ପାଇଁ ଦାମିକା ରଙ୍ଗୀନ ପୋଷାକ, ଯୋତା, ମୋଜା, ନୂଆ ନୂଆ ଖେଳନା ପ୍ୟାକେଟ ଆଣି ଦେଇଥାଆନ୍ତି ।

ମା' ତାକୁ ସଜବାଜ କରି ପିଠା ମିଠା ଖୁଆଇ ବନ୍ଦାପନା କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି । ନୂଆ ଜାମାପଟା ପିନ୍ଧି ଚନ୍ଦନ ପାଟି ନାଇ ବବୁନ୍ ସତେ ଯେମିତି ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିମା ପାଲଟି ଯାଇଥାଏ, ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ପୂରି ଉଠୁଥାଏ, ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସର ଝରଣା ।

ଏତେ ଆନନ୍ଦ ଭିତରେ କିନ୍ତୁ ବବୁନ୍ର ମନରେ ଟିକିଏ ହେଲେ ଖୁସି ନଥାଏ । ସେ ଖାଲି ବାଧରେ ଏପଟ ସେପଟ ହେଉଥାଏ ସିନା, ସଜକରୁ ଭଲ ଗୋରା ତକ ତକ ମୁହଁଟି ତା'ର ଦୁଃଖରେ ଝାଉଁଳି ଯାଇଥାଏ । ଏତେ ଲୋକ ଭିତରେ ସେ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ ଜଣକର ଅଭାବ । ସେ' ଜଣଟି ହେଲା ତା'ର ଅତି ଆଦରର ସାଙ୍ଗ ଧୀରୁ । ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିବା ବେଳେ, ବାହାରେ ଖେଳିବା ବୁଲିବା ବେଳେ ଧୀରୁକୁ ନଦେଖିଲେ ସେ ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼େ । ଧୀରୁ ଛଡ଼ା ତାକୁ ଚାରିଆଡ଼ ଶୂନ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ଧୀରୁ ଧୋବାଘର ପିଲୁ ହେଲେ କ'ଣ ହେଲା, ଯେମିତି ରୂପର ସେମିତି

ଗୁଣର; ତା'ର ପାଠ ପଢ଼ା ଯେମିତି, ଉତ୍ତମ ଆଶୁର ବ୍ୟବହାର ସେମିତି ମାଜିତ ଓ ଭଦ୍ର । ଚାଲିଯିବା ଲୋକେ ଘଡ଼ିଏ ପହରେ ଚାଲିଯାନ୍ତି ।

(ଧୀରୁ ପାଖରେ ବାପା)

ଆଜି ଭଲ ସୁନ୍ଦର ଦିନଟିରେ ଧୀରୁକୁ ଖୁବ୍ ଜ୍ୱର । ଦୁଇଦିନ ହେଲା ସେ ଉଠିବସି ପାରୁନାହିଁ କି ଆଖି ଖୋଲି ଚାହିଁ ନାହିଁ । ଘରେ ତା'ର ବାପା ଏକା । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ସେ, ମା' ଛେଉଣି, ତା' ଚଳକୁ ସାନ ସାନ ଆଉ ଦିଗିଟି ଭାଇ ଭଉଣୀ, ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁ ଧୀରୁ ପାଇଁ ଶୁଖି ଯାଇଛି । ଗରବ ଘର, ଓଳିଏ ଖାଇଲେ ଆରତଳକୁ ଉପାସ, ବାପା ମୂଲମଜୁରୀ ଲାଗି ଲୁଗାପଟା କାଟି ଯାହା ଦିପଇସା ରେଜଗାର କରନ୍ତି ସେଇଥିରେ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟେ ଚଳିଯାଆନ୍ତି । ମା'ଛେଉଣି ରେଗଣା ପିଲଟାକୁ ଛୁଡ଼ି ବାପା କୁଆଡ଼େ ଯାଇ ନପାରିବାରୁ ଘରେ ଖୁଦମୁଠିଏ କି ପେଜ ଟୋପିଏ ନାହିଁ । ବିନା ପଇସାରେ ଓଷଦ ଟିକିଏ କାହୁଁ ପାଇବେ ? ପଥ ପାଚନ ବି କେଉଁଠୁ ଆସିବ ? ନରୁପାୟ ହୋଇ ପୁଅ ପାଖରେ ବସି ସେ କେବଳ ଲୁହ ଝରେଇଛନ୍ତି । ଅଥଚ ବବୁନ୍‌ର ଜନ୍ମଦିନରେ ଆଜି କେତେ ମଉଜ ମଜଲିସ ନାଚତାମସାରେ ଖଟି ହେଉଛି ! ବବୁନ୍‌ର ମନ ବେଳକୁ ବେଳ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ଧୀରୁର ବଛଣା

ପାଖରେ ବସି ତାକୁ ଆଉଁସୁ ଆଉଁସୁ ଅଜାଣତରେ ଆଖିରୁ ତା'ର ଝର ଝର କୁହ ବହିରଲା ।

ଧୀରୁ ବାପାଙ୍କର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ ବବୁନକୁ କୋଳକୁ ଟାଣିନେଇ ତା'ର ଲୁହ ପୋଛୁ ପୋଛୁ କହିଲେ, ବାବୁ ! ଆମେ ଗରିବ ଅଛୁଆଁ ମଣିଷ । ତମେ କାହିଁକି ଆମପାଇଁ ନଖାଇ ନପିଇ ଏତେ ଦୁଃଖ ସହ୍ୟ ? ଘରକୁ ଯାଆ ବାପ, ମା' ବାପା ଚାହିଁ ଚାହିଁ ଚାଲିବେ ।

ବବୁନ କାହାକୁ କିଛି ନକହି ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ ସେଠାରୁ ଆସି ଗାଁ ଡାକରଙ୍କଠାରୁ ଦୁଇପାନ ଔଷଧ ନେଇ ଧୀରୁକୁ ଖୁଆଇ ଦେଲା ଓ ଶୀତରେ ଥିବା ଥିବା ହେଉଥିବା ଧୀରୁ ଦେହରେ ନିଜର ନୂଆଜାମା କାଢ଼ି ପିନ୍ଧାଇ, ସାଲଟି ଦୋଡ଼ାଇ ଦେଇ ମନେ ମନେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା, ଧୀରୁର ଆରୋଗ୍ୟ ପାଇଁ । ଘରେ ସମସ୍ତେ ବବୁନକୁ ନଦେଖି ଅସ୍ଥିର । ସମସ୍ତଙ୍କର ଖୋଜା ପଡ଼ିଛି ତାକୁ । ମା'ଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ । ଏତେ ବଡ଼ ଶୁଭ ଦିନରେ ସେ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ?

ଠିକ୍ ଏଇ ସମୟରେ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ଖୋଲା ଦେହରେ ଫେରିଲା ବବୁନ । ଦୁଃଖରେ ମୁହଁଟି ଶେତା ପଡ଼ି ଯାଇଥାଏ ।

ସମସ୍ତେ ଜମା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ, କ'ଣ ହେଲା ବବୁନର !!

ସେ ସବୁକଥା ମା'ଙ୍କୁ ଖୋଲି କହିଲା, ଓ ଧୀରୁର ଆରୋଗ୍ୟ ପାଇଁ କିଛି ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ଉକାଶ କୁଆଟି ଭଲ ହାତପାତ ରହିଲା ।

ମା' ରାଗରେ ଗର୍ଜି ଉଠିଲେ । ତାଙ୍କର ଆଉ ବୁଝିବାକୁ ବାକି ରହିଲା ନାହିଁ ଯେ ଆଜି କେଉଁଥିପାଇଁ ମନଦୁଃଖରେ ନଖାଇ ନପିଇ କେଉଁଠି ଥିଲା । ମା' ତାକୁ ଖୁବ୍ ବରକ୍ତ ହୋଇ ଭର୍ଷନା କଲେ । ହରିଜନ ଘରକୁ ଯାଇ ସେ ଅଛୁଆଁ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ତାକୁ ଖୁବ୍ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ ଓ ଭଲଭାବେ ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ ନକଲେ ଘରେ ପଶିବ ନାହିଁ ।

ମା'ଙ୍କର ରାଗ ଦେଖି ବବୁନର ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହ ବହି-ଗଲା, ସେ' କ'ଣ କହିବ କହିବ ହୋଇ କିଛି କହି ନପାରି ଦୋଷୀଟି ଭଲ

ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ଘଟଣା କ'ଣ ଜାଣିବାପାଇଁ ବାପା ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବାପାଙ୍କୁ ଦେଖି ବବୁନ୍ ବରଡ଼ା ପକ୍ଷ ଭଳି ଥରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବାପା ହସି ହସି ତାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣିନେଇ ସବୁକଥା ପଚାରି ବୁଝିଲେ । ଏତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପିଲାଟାର ଏଭଳି ଅଭିଭାବ ବୁଦ୍ଧି ଦେଖି ପିତୃ ହୃଦୟ ଡାକର ଆନନ୍ଦରେ ଭରି ଉଠିଲା । ଅଧିକ ଆନନ୍ଦରେ ବୋକ ଦେଇ କୋଳରେ ଗୁପି ଧରୁ ଧରୁ ବବୁନ୍ କହିଲା, ବାପା ହରିଜନ ପିଲା ବୋଲି ଧୀରୁ ଅଛୁଆଁ ହେବ କାହିଁକି ? ସେ ବି ତ ଆମର ପରି ମଣିଷ । ତା'ର ବି ଆମ ଭଳି ଦେହ ମନ ସବୁ ଅଛି । ସେଦିନ ପରା ଗୁରୁଜୀ କହୁଥିଲେ, “ସବୁ ମଣିଷ ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ପୁଅ ହିଁଅ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ମା'ର ପିଲା-ଭଳି ଭାଇ ଭଉଣୀ ଆମ ଭିତରେ କେହି ଭିନ୍ନ ମାନ ନୁହନ୍ତି, ଯେ' ମଣିଷ ମଣିଷ ଭିତରେ ରେଦାଭେଦ ଛୁଆଁ ଅଛୁଆଁ ଭାବ ରଖେ ଠାକୁର ତା' ଉପରେ ଭାରି ରାଗନ୍ତି ।” ମଣିଷ ମଣିଷକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ କେମିତି ଅଛୁଆଁ ହେବ କୁହ ବାପା । ମୁଁ ତ ବହୁରେ ପଡ଼ିଛି ଜଗତଠାକୁର ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସିଆ ବାଉଁଶ ହାତରୁ ନଡ଼ିଆ ଛଡ଼େଇ ଖାଇଥିଲେ, ମା' ଲଣ୍ଡି ଠାକୁରଣୀ ଶ୍ରୀୟା ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଘରେ ଅତିଥି ହୋଇଥିଲେ, ଜାତିର ପିତା ବାପୁଜୀ ପରା ହରିଜନମାନଙ୍କୁ ପୁଅ ଭଳି ଦେଖୁଥିଲେ !

ଆଠ ବର୍ଷର ପୁଅ ବାବୁନ୍‌ର କଥା ଶୁଣି ବାପାଙ୍କର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ଆନନ୍ଦରେ ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଗଲା । ବବୁନ୍‌ର ସରଳ ପ୍ରାଣରୁ ଦୁଃଖର ଦାଗ ଲିଭାଇବାପାଇଁ ତାକୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଆଶ୍ଵାସନା ଦେଲେ ।

ଗୁଡ଼ୁଁ ଗୁଡ଼ୁଁ ମା'ଙ୍କର ଅଳ୍ପ ବିଶ୍ଵାସ ଓ ବଡ଼ଲୋକର ଅହଙ୍କାର ବାପାଙ୍କ ଉପଦେଶରେ କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ କୁଆଡ଼େ ଉଠେଇ ଗଲା । ସେ ନିଜେ ବବୁନ୍ ସହିତ ଧୀରୁ ଘରକୁ ଯାଇ ଡାକ୍ତର ଡାକ ତା'ର ସେବା ଶୁଣୁଷା କରିବାରୁ ଦୁଇଦିନ ପରେ ଧୀରୁ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

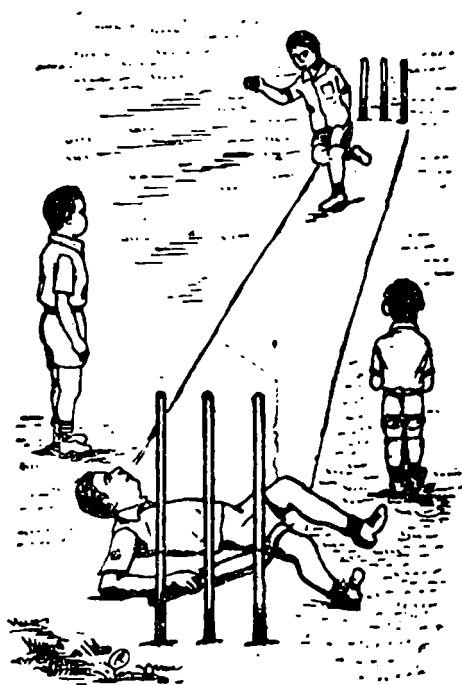

ଖେଳୁଆଡ଼ ଟିପ୍ପୁ

ସେଦିନ ଘରତ ଓଡ଼ିଶୁଲଣିଜ୍ ମଧ୍ୟରେ ଫିକେଟ ଖେଳ ରୁଲିଆଏ । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ଓ କପିଳଦେବଙ୍କର ଅଭୁତପୂର୍ବ ବୋଲିଂ ଓ ବ୍ୟାଟିଂ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଚନ୍ଦ୍ରଲ ପକାଇ ଥାଏ । ପ୍ରତି ଘରଟାପୁର ବେରେ ଛୁଡ଼ି ଫୁଲି ଉଠୁଥାଏ । ସମସ୍ତେ ଉଷାହର ସହ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି ଫଳାଫଳ ଦେଖିବା, ଶୁଣିବା ପାଇଁ । ଅବଶେଷରେ ବିଜୟ ଲାଭକରି ବିଶ୍ୱକପ୍ ପାଇଲୁ ଘରତ । କେତେ କରତାଳି, ଫୁଲମାଳି ଓ ସମ୍ମାନର ସହିତ କପ୍ ପ୍ରଦାନ ଉତ୍ସବ ସମାପ୍ତ ହେଲା ଇସ୍ତା ନାହିଁ ।

ଟି.ଭି.ରେ ଖେଳ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଆନନ୍ଦରେ ତାଳିମାରି ନାଚ ଉଠିଲା ଟିଟୁ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମା'ଙ୍କ ପାଖରେ ଅଳିକରି ବସିଲା ତା' ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଫିକେଟ୍ ସେଟ୍ କଣି ଦେବାପାଇଁ । ମାତ୍ର ଛଅ ବର୍ଷ ବୟସର ଟିଟୁ ପାଇଁ ଯେ ଏ ଖେଳ ଖୁବ୍ କଷ୍ଟକର ହେବ, ଏଥିପାଇଁ ମା' ତାକୁ ବୁଝାଇଲେ, ଆଉ କିଛିଦିନ ଯାଉ ତୁ ଟିକିଏ ବଡ଼ ହୋଇ ଯା, ଏବେ ଟି.ଭି. ଦେଖି ଖେଳର ମାତି ନିୟମ ଓ କୌଶଳ ସବୁ ବୁଝି ନେ ପରେ ଖେଳବୁ । ଟିଟୁ କିନ୍ତୁ ଘର ଏକଜିଦିଆ, ସେ କେଉଁ କଥାରେ ଭୁଲିବା ପିଲା ନୁହେଁ । ତାର ଠିକ୍ ସେମିତି ବ୍ୟାଟ୍, ବଲ୍ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ସରଞ୍ଜାମ ଲେଡ଼ା । ନଖାଇ ନପିଇ ଜିଦ୍ କରି ବସିଲା ଟିଟୁ । ବାପା ଆଉ ଯିବେ କୁଆଡ଼େ । ବଜାରକୁ ଯାଇ ଟିଟୁ ପାଇଁ ସବୁ କିଛି କଣି ଆଣିଲେ । ଚାରିଟା ବେଳକୁ ଖେଳ ସରଞ୍ଜାମ ଧରି ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କୁ ଡାକି ଟିଟୁ ବାହାର ପଡ଼ିଲା ଖେଳ ପଡ଼ିଆକୁ ଖରଦପର୍ବରେ କଦମ୍ ପରେ କଦମ୍ ପକାଇ । ଗୋଡ଼ରେ ପ୍ୟାଡ଼, ମୁଣ୍ଡରେ ଟୋପି ଓ ହାତରେ ମୋଜା ସାଙ୍ଗକୁ ଦେହରେ ଧଳା

ପ୍ୟାଣ୍ଟ୍ ପାଟି । ଏଥର ଟିଚୁ ଓ ତାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଜମାରୁ ଚିତ୍ତି ହେଉ ନଥାଏ । ସତେକ ଜଣେ ଜଣେ ଖୁବ୍ ଦକ୍ଷ ଖେଳୁଥାନ୍ତି । ହୁଇସିଲ୍ ବାଜିଲା, ଯିଏ ଯୁଆଡ଼େ ସ୍ଥାନ ଜଗି ରହିବାପାଇଁ କ୍ୟାପ୍ଟେନ୍ ଟିଚୁର ଆଦେଶ । ଟିଚୁ ଦଳ ଟପ୍ରେ କଣିକା ପରେ ଓପ୍‌ନ୍‌ର ଟିଚୁ ବ୍ୟାଟ୍ ଧରି ଠିଆ ହେଲା ବ୍ୟାଟିଂ କରିବାପାଇଁ । ଓଥମେ ବୋଲର ସାମୁ ବୋଲିଂ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ବାହାରିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ମନେ ମନେ କପିଳଦେବ ଭାବ

(ଖେଳ ପଡ଼ିଆରେ ଟିଚୁ)

ନେଇଥାଏ । ଟିଚୁ ଖୁବ୍ ଉତ୍ସାହରେ ଗଲା ଫିଟାଇ କହିଲା ଦେଖ ଦେଖ ଏକାସଙ୍ଗେ ଦୁଇଗହ୍‌ ରନ୍ ନକରି ଛୁଡ଼ୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏ କଣ ହେଲା ? ଦେଖଣାହାରିମାନେ ଯେ ଯୁଆଡ଼େ ଥିଲେ ଗଦା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଆସି ।

ଏକାଥରକରେ ପ୍ରଥମ ବଲ୍ରେ ହିଁ କ୍ୟାପ୍ଟେନ ଟିଟୁର ପରାଜୟ । ଖାଲି ପରାଜୟ ନୁହେଁ, ମୁହଁ ଫାଟି ଦାନ୍ତ ଉଡ଼ି ଚାଲି ଯାଇଛି । ଦେହ ସାରା ଲହୁ ଲୁହାଣ । ବେହୋସ ହୋଇ ପଡ଼ିଆ ମଝିରେ ପଡ଼ି ରହିଛି ଟିଟୁ । ବାପା ମା' ସାଙ୍ଗସାଥୀ ପାଖପଡ଼ିଶା ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହର ବନ୍ୟା । ତାପରେ ଟିଟୁର ହୋସ ଆସିଲା ବେଳକୁ ସେ ନିଜକୁ ଡାକ୍ତରଖାନା ଖଟିଆରେ ଶୋଇଥିବାର ଅନୁଭବ କଲା । ମୁଣ୍ଡରେ ବରଫ, ମୁହଁରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟର, ହାତରେ ସାଲାଇନ୍ । ଓଃ କି କଷ୍ଟ ! ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ପରେ ସେ ସ୍ୱପ୍ନରୁ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଲା । କିନ୍ତୁ ମନରେ ଏତେ ଲଜ ଓ ଭୟ ପାଇ ଯାଇଥାଏ ଯେ, କାହା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁବାକୁ ସାହସ ବଳାଉ ନଥାଏ ।

କିଛିଦିନ ପରେ ଦିନେ ଅଫିସରୁ ଫେରିବା ବେଳକୁ ବାପାଙ୍କ ଆସି ଥାଆନ୍ତି । ବାପା ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଟିଟୁକୁ ଡାକି ଆଣି କହିଲେ, ଦେଖ୍ ସାଙ୍ଗରେ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଟିଟୁ, ଏ ମହାଶୟ ତୋର ଫିକେଟ ଖେଳର ଗୁରୁ । ଯୁଦ୍ଧଠାରୁ ତୁ ଖେଳ ବିଷୟରେ ସବୁକିଛି ନିୟମ କୌଶଳ ଜାଣି ପାରିବୁ । ଟିଟୁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମଟିଏ କରି ଲଜରେ ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା ।

ଯୁଦ୍ଧ ତ ସେ ଅନେକ ଥର ଟି.ଭି.ରେ ଖେଳୁ ଥିବାର ଦେଖିଛି । ଯେ କେମିତି ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆମ ଘରକୁ ଆସିଲେ ତାର କିଛି ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ ନଥାଏ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ମନରେ ତାର ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ; କିନ୍ତୁ କିଛି ପଦେ ବି କହିବାର ସାହସ ଆସୁ ନଥାଏ । ସେ ଟିଟୁର ମନକଥା ଜାଣିପାରି ତାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ନେଲେ । ତା ପାଇଁ ଆଣିଥିବା କାଡ଼ବରିଜ୍ ତକୋଲେଟ୍, ପ୍ୟାକେଟ୍ ଟି ହାତରେ ଧରିଦେଇ କହିଲେ, ଏଥର ଲଜ ଛାଡ଼ି ମନ ଖୁସିରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କର । ଦେଖ୍ ଟିଟୁ, ତମର ଆଗ୍ରହ ଓ ଉତ୍ସାହ ଦେଖି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ, ତମେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ନିଶ୍ଚୟ ଜଣେ ବଡ଼ ଖେଳଳୀ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ଖୁବ୍ ଯୌର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅଭ୍ୟାସ ଦରକାର । ତର ତର ହେଲେ ଜମାରୁ ତଳକୁ ନାହିଁ ।

ଅସଲ କଥା ହେଲା ସାବଧାନ ଭାବେ ବଲ୍ ମାରିବା
 ଓ ଖେଳର ମାତି ନିୟମ କୌଶଳମାନ ଶିଖିବା । ଆସ, ମୁଁ
 ତୁମକୁ ଏ ବିଷୟରେ ଅନେକ କିଛି ବୁଝାଇ ବତାଇ ଦେବି ।
 ପ୍ରଥମେ ଗ୍ରେଟ୍ ହାଲୁକା ବ୍ୟାଟ୍ ଓ ବଲ୍ରେ ଖେଳ ଶିଖି ଭଲଭାବେ
 ଅଭ୍ୟାସ ହେଲେ ନିଜର ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଖେଳିବାକୁ ହେବ । ମଝିରେ
 ମଝିରେ ସେ ଆସି ଟିଚ୍ ଓ ତାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଖେଳ ଶିଖାଇ ଦେଇ
 ଯାଆନ୍ତି । ଟିଚ୍ ଏବେ ପୁରୁଷର ବଲ୍ଲୁଣ୍ଡଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଖେଳ
 ଖେଳୁଛି । ବଲ୍ଲୁଣ୍ଡଙ୍କ ହିଁ ତା'ର ଗୁରୁଦେବ । ଏଣିକି ଟିଚ୍ ଜଣେ ନାମଜାଦା
 ଖେଳାଳୀ । ତା'ର ଖେଳଟିମ୍ ଟିଚ୍ ପାଇଁ ଗୁରୁଆଡ଼େ ଚହଳ ପକାଇଛି ।
 ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଦଳ ସହ ଖେଳି ବିଜୟ ଲାଭ କରୁଛନ୍ତି । ଏଥରକି
 ଟିଚ୍ ଦଳ ଖେଳିବା ପାଇଁ ବମ୍ବେ ଯିବାକୁ ମନୋନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
 ଟିଚ୍ ପିଲ୍ଲଦିନର ସ୍ମୃତି ସ୍ବରୂପ ସେଇ ଭଙ୍ଗା ଛୁମ୍ବୁ ଦାନ୍ତଟି ଏବେ ବି
 ସେମିତି ଖଣ୍ଡିଆ ହୋଇ ରହିଛି । ତାର ଇଚ୍ଛା ସେ ଦାନ୍ତକୁ ଆଉ ନୂଆ
 କରିବ ନାହିଁ । ଭବିଷ୍ୟତର ଲକ୍ଷ ପଥରେ ଏଇ ଭଙ୍ଗା ଦାନ୍ତଟି ହିଁ ତାକୁ
 ସବୁଠୁ ବେଶୀ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇବ ।

କୁନି ଚିତ୍ରକର

ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ରଟିଏ ଦେଖିଲେ କାହାକୁ ଖୁସି ନଲଗେ ? ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଜାଣିବାକୁ ମନ ହୁଏ, ଆହା, କିଏ ସେଇ ଚିତ୍ରକର, କେଉଁଠି ତା'ର ଘର, କ'ଣ ତା'ର ନାଁ ?

ଆସ ତେବେ, ସେମିତି କୁନି ଚିତ୍ରକରଟି ସହିତ ତୁମର ପରିଚୟ କରାଇ ଦିଏ ।

ଛୋଟ ଝିଅଟି ଲିପିକା । ମାତ୍ର ଆଠ ବର୍ଷ ବୟସ । ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ ପଢ଼େ । ସେ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କି ପାରେ । ଗଛ, ବୁଝ, ନଈ, ନାଳ, ପାହାଡ଼, ଝରଣା, ଫୁଲ, ଫଳ, ମଣିଷ, ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ କେନ୍ଦ୍ର ତା' ତୁଳିରୁ ବାଦ୍ ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ରଙ୍ଗ ତୁଳିରେ ସଦା-ବେଳେ ତା'ର କାମ । ଯେତେବେଳେ ଦେଖ ରୂପ ହୋଇ ବସି ଚିତ୍ର ଅଙ୍କାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ବାପା ତାକୁ ଖୁବ୍ ଗେହ୍ଲା କରନ୍ତି । ଅଫିସରୁ ଫେରିଲା ବେଳେ କେଉଁଦିନ ରଙ୍ଗ ବାକ୍ସଟାଏ ତ, କେଉଁଦିନ ତୁଳି ପେନ୍‌ସିଲ ବା ଚିତ୍ର ଅଙ୍କା ସରଞ୍ଜାମ କିଛି କଣିଆଣି ଥାଆନ୍ତି । ଏସବୁ ଦେଖି ଲିପିକାର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ । କିନ୍ତୁ ତା'ର ଏଇ ସବୁବେଳେ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା କଥାକୁ କାହିଁକି କେଜାଣି ବୋଉ, ଅପା, ଭାଇ ଜେଜେ କେନ୍ଦ୍ର ପସନ୍ଦ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଚିତ୍ରପାଇଁ ସେ ତା'ର ଅନେକ ପାଠପଢ଼ା ବାକୀ ପଡ଼ି ରହିଛି, ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଭୁଲ ଯାଏ ଲିପିକା । ପ୍ରତିଦିନ ରାତି ନିପାହୁଣ୍ଡି, ସକାଳର ଖରା ପୃଥ୍ବୀ ନଛୁଉଁ ଶୁଣି ସେ ଉଠିପଡ଼ି ଫୁଲ, ପ୍ରଜାପତି, ସକାଳର ନାନା ପ୍ରକାର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ବିଭୋର ହୋଇ ଛବି

ଅଙ୍କାରି ହଜିଯାଏ । କେତେବେଳେ ସ୍କୁଲ ବେଳ ଗଢ଼ି ଯାଏ ତ ଗାଧୁଆ,
ଝିଆ ବେଳ ଚାଲିଯାଏ, ଜାଣି ପାରେନାହିଁ ଲିପିକା ।

କିନ୍ତୁ ଲିପିକା କଣ କରିବ ଯେ । ବନ୍ଦର ପୃଷ୍ଠା ଖୋଲୁ
ଖୋଲୁ ଆଙ୍କିବା କଥା ତା'ର ଆଗେ ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ । ପ୍ରତିଟି ଅକ୍ଷର
ତାକୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଚନ୍ଦ୍ରପରି ମନେହୁଏ । କାହାର ବରକ୍ତି,
ଉପଦେଶ କିଛି ବି ତା ମନକୁ ଛୁଇଁପାରେ ନାହିଁ ।

(ଲିପିକା ଚନ୍ଦ୍ର ଆଙ୍କୁଛି)

କିଛିଦିନ ତଳେ ଗୋଟିଏ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହୋଇଥିଲା ।
ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ ଖୁବ୍ ଶ୍ରବଚକ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିଏ ଆଙ୍କିବାକୁ ହେଲା । ଚନ୍ଦ୍ର
ପାଇଁ ସେ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲା ଯେ, କିଛି ବି ପଢ଼ି ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ଏଥର ପରୀକ୍ଷାରେ ସେ ଖୁବ୍ ଖରାପ କଲା । ବହୁତ ପିଲା ତାକୁ ଟପି
ଯାଇଥିଲେ ।

ସାଣ୍ଠାସିକ ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ବାହାରବା ଦିନ ବାପା ମଧ୍ୟ ଲିପିକା ଉପରେ ଖୁବ୍ ବିରକ୍ତ ହେଲେ । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ରାଗ କଥା କହିଲେ ନସରେ । ଲିପିକାକୁ ଭାରି ଲାଜ ମାଡ଼ିଲା । ସାଙ୍ଗସାଥୀ, ଦିବି କାହାକୁ କେମିତି ମୁହଁ ଦେଖାଇବ ସେ ? ନିଜର ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖା ଉପରେ ଏଥର ତା'ର ଖୁବ୍ ଦୃଶ୍ୟ ଆସିଲା । ଭାବିଲା, ଯଦି ନକରେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶିଳ୍ପୀଟିଏ ହୁଏ, ପାଠ ନ ପଢ଼ିଲେ କିଛି ଉନ୍ନତ କରାଯାଇବ ନାହିଁ । ପଢ଼ିଲେ ସିନା ସେ ଅଧିକ ଏ ବିଷୟରେ ଜାଣିବ ।

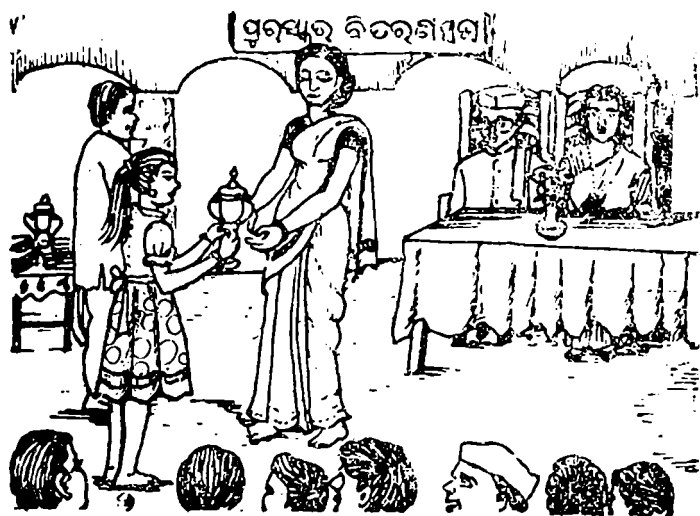
ଶେଷରେ ସେ ମନେ ମନେ ଶପଥ କଲା, ଏଣିକି ଆଉ ଅଜ୍ଞା ଅଜ୍ଞିରେ ମନ ବଳାଇବ ନାହିଁ । ଭାଇ ବାପାଙ୍କ ପରି ମନଦେଇ ପଢ଼ିବ । କ୍ଲାସ୍‌ରେ ଅଧିକ ନମ୍ବର ରଖି ସୁନାପିଲା ହେବ । ରଙ୍ଗ ତୁଳି, ଚନ୍ଦ୍ରନିଧି ସବୁ ଏକାଠି କରି ଗୋଟିଏ ବାକ୍ସ ଭିତରେ ସୁରାଇ ତାଲଟିଏ ପ୍ରକାଇ ଦେଲା । ସେପଟୁ ମନ ଫେରାଇ ରୁପସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ପାଠପଢ଼ାରେ ମନ ଦେଲା । ଘରେ ସମସ୍ତେ ଲିପିକାକୁ ଦେଖି କାବା ହୋଇଗଲେ । ଟ୍ୟୁସନ ପଢ଼ାଠାରୁ ସ୍କୁଲ ପଢ଼ାଯାଏ ସବୁ ଏଣିକି ଠିକ୍ ଠିକ୍ କଲା ସେ । ଖାଇବା ଖୋଇବା ଖେଳିବା ଭୁଲି ପଢ଼ାରେ ମନ ଲଗାଇଲା । ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ବେଳକୁ ତା'ର ସବୁ ପାଠ ସରି ଯାଇଥାଏ । ଏଥର ପରୀକ୍ଷାରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟପି ଯାଇଥିଲା ଲିପିକା । ମାତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖା ଛୁଟି ଦେଇଥିବାରୁ ମନରେ ଏତେ ଟିକେ ସରାଗ ନଥାଏ । ଏକଥା ଲିପିକା ଛଡ଼ା କେହି ଜାଣିପାରୁ ନଥାନ୍ତି ।

ଏମିତି ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଲିପିକାର ସୁନାମ ଗୁରୁଆଡ଼େ ଖେଳେଇ ହୋଇଗଲା । ସମ୍ବାଦପତ୍ର, ରେଡ଼ିଓ, ଟେଲିଭିଜନ ସବୁଥିରେ ପ୍ରଚାର ହେଲା ରାଜ୍ୟ ଶିଶୁବିଦ୍ୟା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ସେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଲିପିକାର ପ୍ରଶଂସା । ଦେଶର ଗୁରୁଆଡ଼ୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ପ୍ରମାଣ ଆସି ଲିପିକା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଥାଏ ।

ମାମୁଁ ସେଦିନ ଗୁଡ଼ାଏ ଚନ୍ଦ୍ର ଉପକରଣ ଓ ଲିପିକା ପାଇଁ ନୂଆ ଡ୍ରୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ଧରି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଘରେ ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦରେ ପାଟି

ପଡୁଥିବା ବେଳେ ଲିପିକା ଓଠରେ ହସ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହ ଝରି ପଡୁଥାଏ ।

ପୁରସ୍କାର ଆଣିବାକୁ ଜଳଦି ଜଳଦି ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ବାହାରିବା ପାଇଁ ଲିପିକାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା ! ବୋଉ ତାକୁ ସଜବାଜ କରିବା ପାଇଁ ଚଷ୍ଟନ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଏତେ ବଡ଼ ଖୁସିର ଦିନରେ ଏ କ'ଣ ?

ପୁରସ୍କାର ବିତରଣ ସମୟ

ବାପାଙ୍କୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି କଇଁ କଇଁ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଲେଟି ଯାଉଛି ଲିପିକା କାହିଁକି ? କ'ଣ ତା'ର ହେଲା ଆଜି ?

ବାପା ଯେତେବେଳେ କୋଳକୁ ନେଇ ଗେହ୍ଲା କରି ପରୁରିଲେ, ଅସଲ କଥା ଜଣା ପଡ଼ିଗଲା । ଲୁହ ଟଳିଟଳି ଆଖିରେ ବିନୟ ଭାବରେ କହିଲା, ମୁଁ ସେ ପୁରସ୍କାର ପାଇଁ ଯିବି ନାହିଁ ବାପା ! ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଚପଟିଆ ଛୁଡ଼ିଦେଇଛି ମୁଁ । ଅନେକ ବୁଝାବୁଝି କରି, ବୋଧ ଦେଇ ସାଙ୍ଗରେ ଲିପିକାକୁ ନେଇଲେ ବାପା । ଖୁବ୍ ବଡ଼ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠାନ

ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ ଅତିଥି ତାକୁ ପୁରସ୍କାର ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ଲିପିକା ଲଳ ଅଭିମାନରେ ମୁହଁ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ପାରୁନଥାଏ । ପ୍ରଧାନ ଅତିଥିଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ମଞ୍ଚ ଉପରେ କାଶେଇ ନେଲେ । ଅସଂଖ୍ୟ କରତାଳରେ ସଭା କର୍ମୀ ଉଠିଲା ।

ଦରକୁ ଫେରିଲା ପରେ ବାପା କହିଲେ ଲିପିକା, ମୁଁ ବୁଝି-ପାରୁଛି, ତୁ କାହିଁକି ଅତୁଆରେ ପଡ଼ୁଛୁ ଏବଂ ଅଭିମାନରେ ଚିତ୍ତଅଙ୍କା ରୁଡ଼ି ଦେଇଛୁ । ଏଥର ମୁଁ ତୋ'ର ରୁଚିନ୍ ତିଆରି କରିଦେଉଛି । ସେଇ ଅନୁସାରେ କାମ କଲେ ଦେଖିବୁ, ତୋ'ର କିଛି ଅସୁବିଧା ହବନି । ସବୁ କାମ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ ।

ଏଣିକି ଲିପିକା ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇଦିନ ଡ୍ରଇଂ ଝୁଲି ଯାଏ । ଖୁବ୍ ସକାଳୁ ଉଠି ଚିତ୍ତ ଆଙ୍କେ । ପଢ଼ାବେଳେ ପଢ଼ା, ଖେଳବେଳେ ଖେଳ, ରୁଚିନରୁ ଟିକିଏ ବି ଏପଟସେପଟ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ତା'ର ପାଠ ପଢ଼ା, ଚିତ୍ତଅଙ୍କା କେହି କାହାର କିଛି ଯତ୍ନ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଏବେ ଲିପିକା ଭଲ ପଢ଼ୁଛି ଓ ଭଲ ଆଙ୍କୁଛି । ତା'ର ଇଚ୍ଛା, ବଡ଼ ହେଲେ ସେ ଜଣେ ଭଲ ଚିତ୍ତଶିଳ୍ପୀ ହୋଇ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ନାଁ କରିବ । ପାଠପାଇଁ ଚିତ୍ତ, କିମ୍ବା ଚିତ୍ତ ପାଇଁ ପାଠ କାହାରକୁ ଭୁଲିଯିବ ନାହିଁ ।

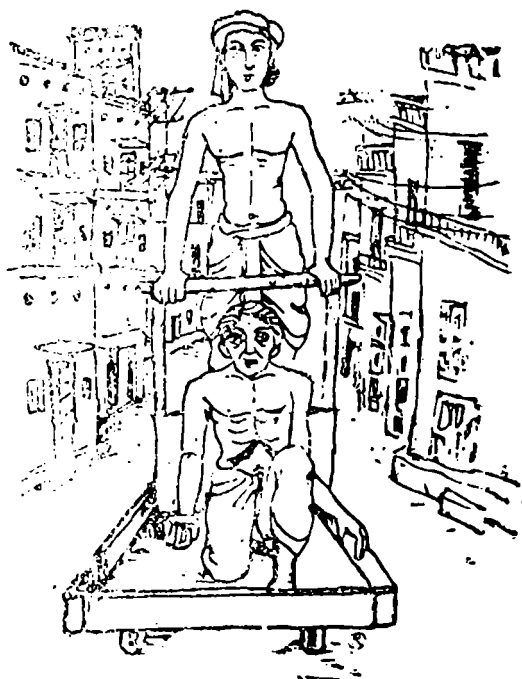

ମାଗିଣିଆଠାରୁ ଲାଗିଣିଆ ଭଲ

ପଦନପୁର ଗାଁରେ ମଦନ ଓ ଗୋପାଳ ନାମରେ ଦିଓଟି ଭାଇ ରହୁଥାନ୍ତି । ବଡ଼ଟିର ନାମ ମଦନ ଓ ସାନଟିର ନାମ ଗୋପାଳ । ଅତି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବେଳରୁ ସେମାନେ ବାପ ମା' ଛେଉଣି । ନିଜର ବୋଲି ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ଜଣେ କେହି ନଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ପାଖ ପଡ଼ିଶାମାନେ ଦୟା ପରବସ ହୋଇ ବଳେ ବଳେ ତାଙ୍କର ଭଲମନ୍ଦ ବୁଝିଯାଆନ୍ତି । ମୁଣ୍ଡଗୁଞ୍ଜିବାକୁ ସାମାନ୍ୟ କୁଡ଼ିଆଟିଏ ଛଡ଼ା ତାଙ୍କର ଆଉ କିଛି ସମ୍ବଳ ନଥାଏ । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଦୁଇଭାଇ ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତି ଭିକ ମାଗିବାକୁ । ଦିନସାରା ବୁଲି ବୁଲି ସଞ୍ଜିବଣି ଜଳିବା ବେଳକୁ କୁଡ଼ିଆକୁ ଫେରନ୍ତି ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ସେମାନଙ୍କ ବୟସ ବଢ଼ିଲା । ମଦନକୁ ସତର ବର୍ଷ ଓ ଗୋପାଳକୁ ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ହେଲା । କାହିଁକି କେଜାଣି ଭିକ ମାଗିବାକୁ ଗୋପାଳକୁ ଭାରି ଖରାପ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ବଡ଼ଭାଇଙ୍କୁ ଏକଥା କହିବାକୁ ସାହସ ହେଉ ନଥାଏ । ଦିନକର ଘଟଣା, ବେଳ ରତ ରତ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ଭିକମାଗି ଫେରିବା ବାଟରେ ମନରେ ସାହସ ବାନ୍ଧ ଗୋପାଳ କହିଲା, ଭାଇ ! ଆମେ ଆଉ କେତେଦିନ ଏମିତି ଭିକ ମୁଠିଏ ପାଇଁ ପର ଓଳିତଳେ ଗୋଡ଼ଭାଙ୍ଗି ଠିଆହେବା । ଆମର ତ ହାତ ଗୋଡ଼ ଅଛି । ଭିକ ନ ମାଗି ଆମେ କଣ ଆଉ କିଛି କାମ କରିପାରିବା ନାହିଁ ? ମଦନ ତା' କଥାକୁ ହସରେ ଉଡ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲା, ଆମର ତ ଜମିବାଡ଼ି କିଛି ନାହିଁ । ଆମେ ଏତେ ଗରିବ ଯେ ଭିକମାଗି ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବା ଛଡ଼ା ଆମ ପାଖରେ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ କିଛି ନାହିଁ । ଆମେ କେଉଁ ପାଠ ପଢ଼ିଛେ ଯେ ଚାକର କରିବା, ହାତରେ କିଛି ଟଙ୍କା ପଇସା ଅଛି ଯେ ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ।

ଗୋପାଳ କହିଲା—କାହିଁକି ଭାଇ, କାହା ଘରେ ତ ମୂଲ ମଜୁରୀ ଖଟିପାରିବା, ଦେଶରେ ଏତେ ବଡ଼ ବଡ଼ କୋଠା ବାଡ଼ି, କଲକାରଖାନା ବସୁଛି । ଆମର ତାକତ ଅଛି, ରୁହଁଲେ ଆମେ ଏଇ କାମ କରି ଭଲ ପଇସା ରୋଜଗାର କରି ଖୁସିରେ ଚଳିବା । ମଦନ ତା କଥାକୁ ବେଖାତିର ଭାବ ଦେଖାଇ କହିଲା, ଏତେ କଷ୍ଟରୁ କ'ଣ ମିଳିବ ? ବେଠି ଖଟିବାରେ କେତେ କଷ୍ଟ ଜାଣୁ ? ଏମିତି ତ ସହଜରେ ଟିକିଏ ବୁଲି ଆସିଲେ ଅଣ୍ଟି

(ଦୁଇ ଭାଇ ମଦନ ଓ ଗୋପାଳ)

ପୁରୁଷାଉଛି । ପରର ମୂଲ ମଜୁରୀ ଲାଗି କଷ୍ଟ କରିବା ଠାରୁ ଏ କାମ ଖୁବ୍ ସହଜ । ଆମପରି ତ ଶହ ଶହ ଲୋକ ଭକ୍ତମାଗି କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷୁଛନ୍ତି ।

ଗୋପାଳ କାନକୁ ମଦନର ଏଇ କଥାଗୁଡ଼ାକ ଭାରି ଖରାପ ଲାଗିଲା । ସେ ବେଶିକିଛି ନ କହି ମାରବ ରହିଲା । ତା ପରଦିନ ସେ ଠିକ୍ କଲା, ଭାଇ ପଛେ ଭକ୍ତମାଣି ଯାଉ, ସେ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ମୂଲ ମଜୁରୀ ଲାଗିବ । ଯେତକ ମିଳିବ ସେତକରେ ଚଳିବ ସିନା, ଆଉ ଏଣିକି ବାରଦୁଆର ବୁଲି ନିଜକୁ ମିଛୁ ମିଛୁକା ଅଛ, ଗ୍ରେଟା କହି, ଅଭିନୟ କରି ଭକ୍ତ ମାଣିବ ନାହିଁ । ତାଠାରେ ଶକ୍ତି ଓ ସାହସ ଅଛି । ଭଗବାନ ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

ରୁହଁ ରୁହଁ ସେ ପରିଶ୍ରମୀ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଯାହା ସେଜଗାର କଲା, ଦିନ ଶେଷରେ ସବୁ ଆଣି ଭାଇ ପାଖରେ ଥୋଇ ଦେଉଥାଏ । ତା'ର ସରୋଟ ପଣିଆ ଓ କାମ ଦେଖି ଗାଁରୁ ପାଞ୍ଚ ଗାଁ ଲୋକ ତା ଉପରେ ଖୁସିହୋଇ ନୂଆ ନୂଆ କାମରେ ବରଦ କରୁଥାଆନ୍ତି । ପିଲାଟାର ଏଇ ସାଧୁ ମନୋବୃତ୍ତି ଦେଖି ସମସ୍ତେ ତାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଦ୍ଵାରା ତାର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଦିନକୁ ଦିନ ସୁନ୍ଦର ହୋଇ ଉଠିଲା । ଗାଁର ପ୍ରତି କାମରେ ଏଣିକି ଖୋଜାପଡ଼େ ଗୋପାଳକୁ । ନିଜକୁ ଆଉ ଭକାଣ, ଅସମ ମନେକଲା ନାହିଁ ସେ । ପାଞ୍ଚଜଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ମିଳି ମିଶି ଆନନ୍ଦରେ ଚଳିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ନିଜର ଭାଇ ହେଲେ କଅଣ ହେବ । ମଦନକୁ ଗୋପାଳର ଏଇ ସୁନାମ ଆଦୌ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଗୋପାଳକୁ ଗାଳି ବୁଲିକ କରି କୁଡ଼ିଆରୁ ତଡ଼ି ଦେଲା । ଗୋପାଳ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଭାଇର ଗୋଡ଼ ହାତ ଧରି କେତେ ନେହେରୁ ହେଲା । ତଥାପି ଫଳ କିଛି ହେଲା ନାହିଁ ।

ଗୋପାଳ ନିରୁପାୟ ହୋଇ ଗାଁ ଶେଷ ମୁଣ୍ଡରେ ଝାଟିମାଟିରେ ଖଣ୍ଡେ କୁଡ଼ିଆ ତିଆରି କଲା । ଝମେ ତା'ର ସେଜଗାର ବଢ଼ିବାରୁ ସେ କିଛି ପଇସା ସଞ୍ଚୟ କଲା । ବ୍ରହ୍ମାମ ସମୟରେ ହେଁସ, ମଣୁଣି ବୁଣିଲା । ଝାଟି ତିଆରି କଲା, ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠି କୁଟା ସଂଗ୍ରହ କରି, ନଈରୁ ମାଛ କଳ୍ପଡ଼ା ଧରି ହାଟ ବଜାରରେ ବିକିଲା, ଅଳ୍ପଦିନ ପରେ ସେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ

ପାନ ଦୋକାନଟିଏ କଲ । ଗୋପାଳର ଆଗ୍ନିର ବ୍ୟବହାରରେ ଗ୍ରାହକ-ମାନେ ଖୁସି ହୋଇ ତା ପାଖକୁ ବେଶି ବେଶି ଆସିଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ ସେ ଛୋଟ ଡାଲି ଚାଉଳ ଦୋକାନଟିଏ ମଧ୍ୟ କରି ପାରିଲା । ପଇସା ଯେତେ ରେଜିଗାର କରି ସୁଖରେ ରହିଲେ ବି ବଡ଼ଭାଇ ମଦନର ଦୁଃଖ ତାକୁ ଦିନକୁ ଦିନ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ଦେଲା । କ’ଣ କରିବ କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରୁ ନଥାଏ । ବଡ଼ଭାଇ ଯେମିତି ଯିଦ୍‌ଗୋର ତା’ କଥାରେ କାଳେ

(କାର୍ଯ୍ୟରତ ଗୋପାଳ)

ଆଗଭଳି ବିରକ୍ତ ହେବ । ତେଣୁ ସେ ଇଚ୍ଛା କରି ମଧ୍ୟ ତା ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ସାହସ କରୁ ନଥାଏ । ଯିଏ ଦିନେ ସାତ ଶହ ପରି ତାକୁ ପାଖରୁ ଠେଲି ଦେଲା, କେମିତି ଯାଇ ତାକୁ ବୁଝାଇବ ଗୋପାଳ !

ଏଣେ ମଦନର ଅବସ୍ଥା ଦିନକୁ ଦିନ ଶୋଚନୀୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସବୁବେଳେ ଖରାରେ ତରାରେ ବୁଲି ଘେନି ଉପାସରେ ରହିବା ଦ୍ଵାରା ଦେହ ରୋଗଣା ହୋଇଗଲା । ସେ ବୁଲିବୁଲି ନିପାରି କୁଡ଼ିଆରେ ପଡ଼ି

ରହିଲା । ଓଷଦ ବା ପଥ ଟିକିଏ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଘୃଣାରେ ଲୋକମାନେ ତାକୁ ନାକ ଟେକିଲେ ।

ଏ ଘଟଣା ଦେଖି ବେଶିଦିନ ରୁପ୍ତହୋଇ ରହି ପାରିଲା ନାହିଁ ଗୋପାଳ । ଭାଇର ଦୁଃଖରେ ମନ ତା'ର ବରପ ଡଳି ତରଳି ଗଲା । ସେ ସାହସ ବାନ୍ଧି ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ମଦନ ପାଖରେ । ମଦନର ଗ୍ରେବା ତେହେରା ଦେଖି ଲଘୁ ଓ ଆତଙ୍କରେ ଶିହରି ଉଠିଲା ତା'ର ମନ । ଆପେ ଆପେ ଆଖିରୁ ଲୁହଧାର ବହିଗଲା । ମଦନ ଗୋପାଳକୁ ଦେଖି ବିକଳ ଚାଟାଣିରେ ହାତ ଠାରିଲା । ଭାଇକୁ ପାଖରେ ପାଇ ଅସ୍ଥି କଙ୍କାଳ ସାର ହାତରେ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରିଲା । କୋରଡ଼ିଆ ଆଖିରୁ ଝରିଗଲା ଅସରନ୍ତି ଲୁହର ଝରଣା ।

ଗୋପାଳ ଆଉ ମୁହଁରେ ବିଳମ୍ବ ନକରି ଭାଇକୁ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ନିଜ ଘରକୁ ନେଇ ଆସିଲା । ଡାକ୍ତର ଡାକ ତା'ର ଉପସ୍ଥିତ ଚିକିତ୍ସା କଲା । ସେବା ଯତ୍ନ ପାଇ ମଦନ ପୁଣି ପୂର୍ବଠାରୁ ଅଧିକ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଏଥର ଗୋପାଳର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ନାହିଁ । ସ୍ୱପ୍ନସ୍ଥ ଆଶ୍ୱେଷ୍ୟ ହେବାଯାଏ ତାକୁ ଡାକ୍ତରଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ ଚଳାଇ ନେଲା । ମଦନ ଓ ଗୋପାଳ ଏଣିକି ଦୁଇ ଜଣ ମିଶି ଖୁବ୍ ଖୁସିରେ କାମରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଲେ । ଏତେ ଦିନ ପରେ ମଦନ ଠିକ୍ ବୁଝିଲା ଯେ ମାଗି ଖାଇବା ଠାରୁ ଲାଗି ଖାଇବା ଭଲ ।

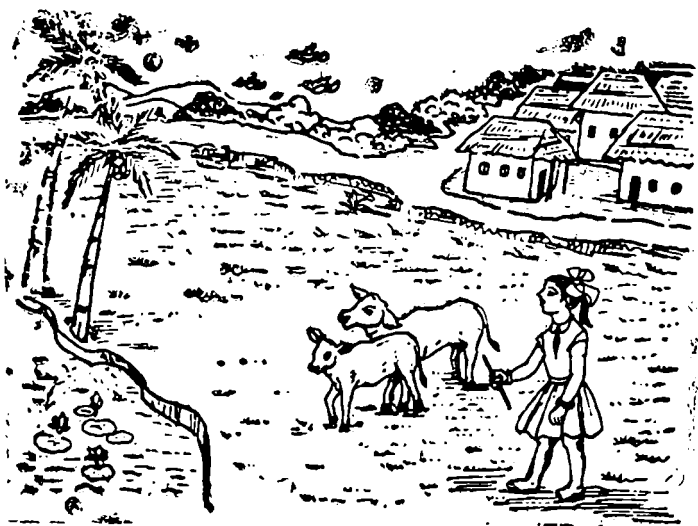

ସୁନା ଝିଅ ଦେବୀ

ଆମ ଗାଁ ଭୋଳ ନାହାକର ଝୁଅ ଦେବୀ । ନାଆଁଟି ଯେମିତି ରୂପଟି ସେମିତି । ଗୃହ ଭାଇରେ ଗୋଟିଏ ଭଉଣୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଭାଇ-ମାନଙ୍କଠାରୁ ବାପା ମା' ଯାଏ କେନ୍ଦ୍ର ତାକୁ ଟାଣିକରି ପଦେ କହନ୍ତି ନାହିଁ । ଭୋଳ ନାହାକର ଧନ ସମ୍ପତି ସେପରି କିଛି ନାହିଁ । ମୂଲ ମଜୁରୀ ଲାଗି ଭାଗ ବଖରା କରି ସୁଖେ ଦୁଃଖେ ସଂସାର ଚଳେଇ ନାଏ । ତେଣୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ବି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେ ବେଣି ପାଠଶାଳା ପଢେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଗୃହଣାଳୀ ପଡ଼ାରୁ ହିଁ ପୋଥିରେ ଡୋର ବନ୍ଧା ହୋଇ ରହିଲା । କାମ ଧନ୍ଦାରେ ବାପା ମାଆଙ୍କୁ ମିଳିମିଶି ପିଲାମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଦେବୀ ଭାଇ ସାଙ୍ଗରେ ବିଲବାଡ଼କୁ ଯିବା, ଘାସ କାଟିବା, ଧାନ ଗୋଟେଇବାରେ କେତେବେଳେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ତ, କେତେବେଳେ ମାଆ ସାଙ୍ଗରେ ଘର କାମରେ ଲାଗିପଡ଼େ । ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବତାଙ୍କର ସକାଳର କରଣ ମାଟି ଉପରେ ପଡ଼ୁ ନପଡ଼ୁଣୁ ସମସ୍ତେ ଯେହା କାମକୁ ବାହାର ପଡ଼ନ୍ତି । ଗାଁ ନଈକୂଳ ବାର ମାସରେ ତେର ଫସଲରେ ଗୋଛା ପାଏ । ଶୀତଦିନେ ସୋରଷ ଫୁଲ ମଣ୍ଡିହୋଇ ଗଲେ, ବରି ମୁଗ ଛୁଇଁ କଷି ଧରିଲେ, ଆଖି ଫୁଲ ଚର୍ମର କାଢ଼ିଲେ, କୁରୁଳି ଉଠେ ଦେବୀର ମନ । ସେ ସବୁ ଦୁଃଖ ଅଭାବକୁ ଭୁଲିଯାଏ ।

ଅଭାବ କ'ଣ କି ତାର ? ଠାକୁର ତ ତାକୁ ଏତେ ଭଲ ବାପା, ମା, ଭାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ମୁଠେ ଖାଇବା, ଖଣ୍ଡେ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଅଭାବ ରଖି ନାହାନ୍ତି । ନଈର କୁଡ଼ି କୁଡ଼ି ଗୀତ, ଅସୁମାସୀ ଚଢ଼େଇଙ୍କ କିରୀ ମିରିରି

ସ୍ବର, ସଞ୍ଜ ସକାଳର ସୁନ୍ଦର ଛବି, ସବୁ ଯେମିତି ତା' ମନରେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ମୋହ ଆଣିଦିଏ । ଅଜାଣତରେ କେମିତି ସେ ଏତେ ଖୁସିହୋଇ ଯାଏ ଭାବପାରେ ନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ କାମ କରୁ କରୁ ସୁନ୍ଦର ପୃଥ୍ବୀକୁ ଚାହିଁ ଅକ୍‌କା ହୋଇଯାଏ । ଗାଁମୁଣ୍ଡ ଦେଉଳ ପାଖ ଦେଲେ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି ଠାକୁରଙ୍କୁ କହେ, ପ୍ରଭୁ ! ଆମକୁ ତମେ ଏତିକି ସୁଖରେ ରଖ, ଆମର ଅଧିକ କିଛି ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ । ଆମ ଗାଁ ଲୋକେ ଖୁସି

(ବାହୁଣୀ ସହ ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଦେବୀ)

ମନରେ ମିଳି ମିଶି ଚଳନ୍ତି । ଦୁଃଖ ସୁଖରେ ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଦେବୀର ଚାଲି ଚଳଣିକୁ ଗାଁ ସାରା ଲୋକେ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ କରନ୍ତି । ଆଉ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି ଦେବୀର ବାପା ବୋଉଙ୍କୁ ।

ଦେବୀ ଘରଠୁ ଦୁଇ ତିନି ଘର ଗୁଡ଼ି ମୁକୁନ୍ଦ ନାହାକଙ୍କ ଘର । ଜମି, ବାଡ଼ି, ଟଙ୍କା, ସୁନା କେଉଁଥିରେ ଉଣା ନାହିଁ । କେବଳ ତାଙ୍କର ମନଟା ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଏତେ ଭଲରେ ଥିଲେ ବି କାହାରକୁ ହାତ ଟେକିବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ । ହିଅଟିଏ ତାଙ୍କର, ନାଁ ସୁମନା । ସୁମନା ଦେଇ ତ ପାଠ ଶାଠ

କିଛି ହେଲ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁହଁ ଖରରେ କେନ୍ଦ୍ର ବଳି ଯିବେନ ତାକୁ ।
ଦେଖ ବୟସର ହୋଇଥିବାରୁ ଦେଖ ଚାଲିଆସେ ସୁମନା ପାଖକୁ ସାଙ୍ଗ
ହୋଇ ଖେଳିବା ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ସୁମନା ତାକୁ ଥରକୁ ଥର କଟୁକଥା
କହି ଆସାତ ଦିଏ । ଅସଲ କାରଣ ହେଲା, ଦେଖର ରୂପଗୁଣର ପ୍ରଶଂସା
ସେ ଜମା ସହ ପାରେ ନାହିଁ ।

ମରୁଣୀର ମାସ । ଚାରିଆଡ଼େ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କର ଆଗମନ
ପାଇଁ ଆୟୋଜନ । ଘରେ ଘରେ ଲିପା ପୋଛୁ ଚିତା ଝୋଟି ଦିଆ
ଚାଲିଥାଏ । ଦେଖ ବାହୁଘର ଦିଲଟାକୁ ଚରେଇବ ବୋଲି ଗାଁମୁଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡାକୁ
ଗଲା । ବାପା, ଭାଇ ଯିଏ ଯାହା କାମରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଲେଣି । ଗାଈ
ଛୁଡ଼ି ଦେଇ ଗଛ ମୂଳରେ ବସି ଦେଖ ଗପ ବହୁଟିଏ ପଢ଼ୁଥାଏ ।
ବହୁଟି ତା ପାଇଁ ମାମୁଁ ଯାତରୁ କଣିଆଣି ଆସାନ୍ତି । ବହୁଟିକୁ ଏକା
ପଢ଼ୁଥାଏ ଦେଖ । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ସୁମନା ଆସି ହାତରୁ ତା'ର
ବହୁଟିକୁ ଝିଙ୍କି ନେଲା । ଯେତେ ବିନୟ ଭାବରେ ଦେଖ ବହୁଟି ମାଗିଲା
ସେ ଦେଲା ନାହିଁ । ଓଲଟି ଖତେଇ ହେଇ କହିଲା, ଓଃ, ଦେଖୁନ, ପେଟକୁ
ମୁଠାଏ ଖାଇବାକୁ ନାହିଁ, ବାପା ମୂଲ ଲାଗୁଛି । ଝୁଅ ଗପବହୁ ପଢ଼ି
ପଣ୍ଡିତ ହଉଛି । ଦେଖକୁ ଏକଥା ବହୁତ ବାଧୁଲା ।

ସେ କହିଲା, ଦେଖ ସୁମନା, ମୋ ବାପାଙ୍କୁ ଅପମାନ କରି କହିବା
ତୋର ଉଚିତ ନୁହେଁ । ମୋ ଗପବହୁ ଫେରାଇଦେ, ନହେଲେ ମଉସାଙ୍କୁ
କହି ଦେବ । ଆହୁରି ଜୋରରେ ଚାଲି ଉଠିଲା ସୁମନା, ଯା, କାହାକୁ
କହିବୁ କହ । ଏହା କହି ବହୁଟିକୁ ଚିରି କେତା କେତା କରିଦେଲା ।
ସତେକି ଦେଖ ଦେହରୁ ମାଂସ ଭଣା ଭଣା କରି ଛଡ଼ାଇ ଦେଲା କିଏ ।
ସେ ଷ୍ଟେ' ଷ୍ଟେ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ନିଜକୁ ବୋଧ ଦେଲା ।
ମନ ଖରାପ ଲାଗିବାରୁ ବାହୁଘର ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଅଡ଼େଇ ଘରକୁ ଫେରିଲା ।
ଦେଖିଲା, ଟିକିଏ ଦୂରରେ ସୁମନା ନରି ମଉସାଙ୍କ ମୁଗ କିଆରରୁ ପାତ-
ଆଏ ମୁଚହୁଇଁ ତୋଳି ଧରିଛି । ସୁମନା ଉପରେ ତା'ର ଦୃଶ୍ୟ ଆସିଲା ।
ସେ ଭାବିଲା ପର ଜିନିଷ ଚୋରି କରିବା କେତେ ପାପ । ଅଥଚ ସୁମନା
ବଡ଼ ଘରର ଝୁଅ ହୋଇ ଏତେ ଛୋଟକାମ କରୁଛି । ସେଦିନ ସୁମନାକୁ

ସେ କିଛି କହିବା ପାଇଁ ଭଲ ମନେକଲ ନାହିଁ । ପୁଣି ଦୁଇଦିନ ପରେ ସୁମନା ଦାସ ମଉସାଙ୍କ ବାଦାମ କଥାବରୁ ବାଦାମ ଟେକି କରିବା ଦେଖି, ଦେଖା ସହିପାରିଲ ନାହିଁ । ତା' ପାଖକୁ ଯାଇ ନରମ ଗଳାରେ କହିଲା—ସୁମନା, ଟେକି କରିବା କେତେ ପାପ ତୁ କ'ଣ ଜାଣିନାହୁଁ ? ଠାକୁର ନିଶ୍ଚେ ତୋ ଉପରେ ରାଗିବେ । ଯଦି ଦାସ ମଉସା ଜାଣନ୍ତି, କେତେ ଖରାପ କଥା ହବ କହିଲୁ ? ମୋ ସୁନା ଭଉଣୀଟା ପରା ଏମିତି କାମ ତୁ କର ନାହିଁ ।

ଏକଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ଖିଙ୍କାରି ଉଠିଲା ସୁମନା । ଯା, ଯା, ଭାରି ଭଲଲୋକ ଦେଖଉଛି । ନିଜ କଥା ନିଜର ଠିକଣା ନାହିଁ, ପର କଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରଉଛି । ଆଉ ଦିନେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ କଥା କହିଲେ ଦେଖିବୁ ।

ପ୍ରକୃତରେ ସେହିକୁ ସୁମନା ଆଡ଼କୁ ଆଉ ବୁଝି ନ ଦେଖା । ଆଉ ଦିନେ ଦିପହରେ ଦେଖାର ବାପା ଘରକୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ଯିବାରୁ ଦେଖା ବାବୁଘର ଧାନଖଲା ଜଗି ବସିଥାଏ । ଶୀତୁଆ ପବନ ଧାନକେଣ୍ଡା ଉପରେ ପହଁରି ଯାଉଥାଏ । ଯୁଆଡ଼େ ବୁଝିଲେ ପାଗଲ ଧାନକିଆରି । ହଳଦା ବୋକହେଲା ପରି ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟ । ସାକ୍ଷାତ ମା' ଲକ୍ଷ୍ମୀଠାକୁରଣୀ ବିଜେ ହୋଇଛନ୍ତି । ବହୁ ଦୂରରୁ ବୃଷାଭାଗର ଗୀତ ଶୁଣି ଆସୁଛି । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ କେଉଁଠୁ ବିକଳ ଚିତ୍କାର ଶୁଣିଲା । ଦେଖା ଚମକ ପଡ଼ିଲା, କ'ଣ ହେଲା କାହାର ? ଏପଟ ସେପଟ ବୁଝିଲା । କେନ୍ଦ୍ର କୁଆଡ଼େ ଦିଶୁ ନାହାନ୍ତି । ଖେତୁଆମାନେ ଖାଇବାକୁ ଘରକୁ ବାହୁଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । ସେ କିଛି ବୁଝି ନପାରି ଆଗକୁ ଦୌଡ଼ିଲା, ପୁଣି ପଛକୁ । ଟିକିଏ ପରେ ବାରି ପାରିଲା, ଚିତ୍କାର କେଉଁଠୁ ଆସୁଛି । ଯାଇ ଦେଖେ ତ, ଘାଇମୂଳ ଧାନକିଆରି ପାଖରେ ପେଟେଇ ପଡ଼ିଛି ସୁମନା, ପାଖରେ କେଣ୍ଡିକଟା ଧାନ ପାତିଆଟିଏ । ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଗାତ ଭିତରେ ହାତ ପୁରାଇ ରହି ମାରୁଛି ସୁମନା । କିଛି ବୁଝିବାକୁ ବାକି ରହିଲା ନାହିଁ ଦେଖାର । ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସୁମନାର ହାତ ଗାତରୁ ଭିଡ଼ିଆଣିଲା । ହାତ ଖଣ୍ଡିଆ ହୋଇ ରକ୍ତ ଝରୁଛି । ତଥାପି ଧାନକେଣ୍ଡାଟି ରହିବ

ହାତମୁଠା ଭିତରେ । ଲେଉଟ ପରିଣାମ କଣ ହୁଏ, ଆଖି ଆଗରେ ଦେଖିଲୁ ଦେବୀ । ସୁମନାର ବକଳ ସହ ନପାରି, ସେ ପିନ୍ଧିଥିବା ଲୁଗାରୁ ଖଣ୍ଡେ ଚରି ତା ହାତରେ ଜୋରୁକରି ବାନ୍ଧିଦେଲା । ତାପରେ ତାକୁ ଟେକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା, ପାରିଲା ନାହିଁ । କୁଣ୍ଡେଇ ଧରି ଘୋସାରି ଘୋସାରି କିଛିବାଟ ଆଣିଲା, ତାପରେ ରଞ୍ଜିତର ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ ଡାକିଲା । ବୁଝୁଁ ବୁଝୁଁ ସମସ୍ତେ ରୁଣ୍ଡିହୋଇ ପଡ଼ିଲେ, ଡାକରଖାନା ନେଇଗଲେ । ଔଷଧ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ଦେବାରୁ ଚେତା ଆସିଲା ସୁମନାର । ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ଭଲ ହେଲା ସୁମନା । ପାଖେ ପାଖେ ତା'ର ଜଣି ରହିଥାଏ ଦେବୀ । ସୁମନାର ବାପା, ମା' ଓ ଗାଁ ଲୋକେ ପିଲାଟାର ବୁଦ୍ଧିରେ ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲେ ।

ସେଦିନ ଯଦି ଠିକ୍ ସମୟରେ ଦେବୀ ସୁମନାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ନଥାନ୍ତା, ଗୋଟର ସାପ ବିଷରେ ଦଣ୍ଡାକରେ ସୁମନାର ଜୀବନ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇ ଥାଆନ୍ତା । ଦେବୀର ଏତେ ବଡ଼ ରକ୍ଷା କ'ଣ ଦେଇ ଶୁଣି ପାରିବ ସୁମନା ? ନିଜର ଭୁଲ ପଣିଆଁ ପାଇଁ ଦେବୀକୁ ବାରମ୍ବାର କ୍ଷମା ମାଗିଲା । ଦେବୀକୁ କୁଣ୍ଡେଇଧରି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲା, ସତରେ ଦେବୀ ! ତୁ କେତେ ଭଲ !

ଏତିକିରେ ଦେବୀ ମନର ସବୁ ଦୁଃଖ ଧୋଇ ହୋଇଗଲା । ସେ ସୁମନାକୁ କହିଲା, ଏଣିକି ଆମେ ଦୁଇ ଭଉଣୀ ଭଳି ଚଳିବା ।

Cover Printed at
NAVARANGA
Stony Road, Dagarpura
Cuttack - 753 002